

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקע"ד ♦ שנה יב

פ' תולדות ♦ חסלו ה'תשפ"ד

דברי אלוקים חיים מרו רבינו הגה"ק זיע"א

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק

ידוע שאלת המפרשים על כפל לשון הפסוק שאמר "יצחק בן אברהם" מובן שאברהם הוליד את יצחק, ורש"י הק' כתב שבא לומר דרך "לאחר שקרא הקב"ה שמו אברהם אחר כך הוליד את יצחק" ועוד כתב רש"י שעל ידי שכתב הכתוב יצחק בן אברהם החזק לומר אברהם הוליד את יצחק לפי שהיו ליציני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שהרי כמה שנים שהיתה עם אברהם ולא נתעברה הימנה, מה עשה הקב"ה צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם והעידו הכל שאברהם הוליד את יצחק, וזה שכתב כאן יצחק בן אברהם שהרי עדות יש שאברהם הוליד את יצחק עכ"ל והוסיף הדעת זקנים מבעלי התוס' לכתוב שהוליד בגמטרי' דומה שהיה קלסתר פניו דומה לאברהם עכ"ל

ואולי יש לומר בדרך אפשר כי הקב"ה בתורתו שכתב כן רצה לומר בזה וללמד אותנו את מידת הענוה שבאבות הק' ועלינו ללמוד מזה ולכן כתב ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק, לומר שאברהם אבינו לא התפאר בזה שעשה רצון ה' וכבש רחמי מבנו יחידו ולעלותו לעולה כרצון ה', אלא היה בעיניו כעפר ואפר שכך אמר ואני עפר ואפר, כי תלה הכל בזה שיש לו בן כיצחק שפשט צווארו על גבי המזבח לעשות רצון ה' וזה גם שהיה לו מידת הענוה של אברהם אביו, ואברהם חשב שכל זה בא מיצחק שיפה כוח הבן מכוח האב, שאם לא היה לו בן כיצחק לא היה שוה כלום ולא היה יכול לעמוד בנסיון של העקידה, ויצחק חשב על עצמו שכל הכוח שהיה לו לעמוד בנסיון ולפשוט צווארו על גבי המזבח, זה הכל מאביו אברהם, ופירש המאמר יפה "כח הבן" למה משום שבא "מכוח האב" ולזה בא הכתוב לספר בשבח שניהם האב והבן שראו את החידוש בעבודת ה' עד כדי מסירות נפש אברהם שעקד את בנו יחידו ויצחק שהסכים להיעקד על גבי המזבח לעשות רצון ה' יתברך, וזה בא הכל מחמת הענוה הגדולה שבשניהם, שזה שורש ועיקר לכל הקדושה כידוע מספרים הק'.

ועוד אפשר לומר על פי מה שאמרנו בס"ד בשבוע שעבר בענין צדיק גמור ובעל תשובה שיש פלוגתא בגמרא (מס' ברכות דף ל"ד) מי גדול במעלה הצדיק הגמור או הבעל תשובה, וכתב המהרש"א שבעל תשובה האמור כאן הכוונה שרק במחשבה חשב לעשות עברה אבל לא שעשה מעשה בפועל ח"ו, ועל זה נאמר שבעל תשובה יותר חשוב מצדיק גמור שלא היה לו נסיון כזה והמ"ד השני סובר דמכל מקום צדיק גמור יותר חשוב מכיון שלא חטא כלל אף לא במחשבה ע"ש.

סימן טוב ומזל טוב

לידידינו עוז האי גברא רבא הפוסק הגדול

הגאון רבי **אהרן זאב חשין** שליט"א

דומ"צ אשדוד

לרגל שמחת נישואי בנו

החתן **מנחם מנדיל** נ"ו עב"ג בשעטומ"צ

יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יו"ח

דברות קודש מרו רבינו עט"ר שליט"א

כידוע מה שהתחולל בשנה האחרונה בארץ ישראל, כשעם ישראל סבל בשנה האחרונה, ממחלוקת ושנאת חנים, והגדישו את הסאה, כשהפריעו ביום הכיפורים האחרון בראשית השנה, לתפילה ברוב עם, שגרמה לעגמת נפש רבה, בכל שדרות הציבור, וכל זאת פחות משלושים יום, קודם שפרצה המלחמה, בטבח הנורא בשמחת תורה, ואכמ"ל, שלא נבוא לקטרג ח"ו.

בחודש האחרון ישנה ב"ה אוירה של אהבה שלו' ורעות, ורצון לאחדות, ורוב רובם של המעורבים מביעים חרטה עמוקה, על מה שנעשה. ואין לנו אלא לבדוק, האם זה מספיק בכדי לכפר על העבר, בכדי שנראה ניסים ונפלאות.

הנה במסכת יומא נאמר במשנה "מכל חטאתיכם לפני ה' תטקרו (ויקרא טז, ל), עברות שבין אדם למקום, יום הכיפורים מכפר. עברות שבין אדם לחברו, אין יום הכיפורים מכפר, עד שירצה את חברו". ובמסכת בבא קמא תנן: "אע"פ שהוא נותן לו [דמי חבלתו], אינו נמחל לו עד שיבקש ממנו, שנאמר (בראשית כ, ז) ועתה קשב אֶשֶׁת הָאִישׁ."

והנה הרמב"ם כתב בתחילת הלכות תשובה (פ"א ה"א) "וכן החובל בחברו והמזיק ממנו, אף על פי ששילם לו מה שהוא חייב לו, אינו מתכפר, עד שיתוודה וישוב מלעשות כזה לעולם, שנאמר מכל חטאות האדם."

עוד כתב הרמב"ם הלכות חובל ומזיק "אינו דומה מזיק חברו בגופו, למזיק ממנו. שהמזיק ממון חברו, כיון ששילם מה שהוא חייב לשלם, נתכפר לו. אבל חבל בחברו, אע"פ שנתן לו חמשה דברים, אין מתכפר לו, ואפילו הקריב כל אילי נביות, אינו מתכפר לו ולא נמחל עונו, עד שיבקש מן הנחבל וימחול לו."

בסוגיית הגמרא ביומא (פו, א) הקשה רב סתירה בין הפסוק "אֶשְׂרֵי נֶשְׁוֹ פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה" (תהלים לב, א), לפסוק "מִכְסָּה פֶּשְׁעוֹ לֹא יֵצְלִיחַ" (משלי כח, יג), ותיירץ: "הא בחטא מפורסם [טוב לו שיודה ויתבייש, ולא יכפור בן] הא בחטא שאינו מפורסם [לא יגלה חטאו, וכבוד השם הוא, שכל מה שאדם חוטא בפרהסיא מיעוט כבוד שמים הוא]. ורב נחמן תירץ: "כאן בעבירות שבין אדם לחברו [יגלה לרבים, שיבקשו ממנו שימחול לו], כאן בעבירות שבין אדם למקום."

הרמב"ם (פ"ב ה"ה) פסק כרב נחמן, שיש להתוודות ברבים רק על עבירות שבין אדם לחברו, אך את העבירות שבין אדם למקום אין לפרסם. ואילו הראב"ד (שם) כתב "וכן בעבירות מפורסמות ומגולות אע"פ שאינם עם חברו, שכמו שנתפרסם החטא, כך צריך לפרסם התשובה ויתבייש ברבים". ועי' בשו"ע (ס' תרז סע"ב) ובמשנה ברורה להלכה, על מה מהתוודה בקול ובלחש, וכתב בשער הציון (ס"ג ג) "ועוון שבין אדם לחברו, אם הוא מפורסם לרבים, לכו"ע מותר לאומרו בקול רם. ודעת הרמב"ם בזה דאפילו באינו מפורסם גם כן שרי, ונכון גם כן לעשות כן."

במשנה ברורה או"ח סי' תרו' סע"ק ב' כתב כי נכון לתחילה שהפוגע ילך בעצמו אל הנפגע ויבקש את סליחתו, אך אם קשה לו לפוגע ללכת בעצמו, או שהוא יודע כי כדאי יותר לשלוח אדם אחר שישמש כשליח אשר יוכל לקרב את דבר הפיוס אל ליבו של הנפגע, אזי יכול הפוגע להסתייע באחר ולא ללכת בעצמו.

המשך בעמ' ד'

והנה הרמב"ם פסק כמ"ד שבעל תשובה יותר חשוב מצדיק גמור ולפי דברי המהרש"א הנ"ל הכוונה רק לבעל תשובה שלא חטא במעשה עבירה אלא אך ורק במחשבה וכו"ל.

ולפי זה אפשר לומר שבזה היתה גם מחלוקת בין אברהם אבינו ליצחק אבינו, שאברהם סבר שצדיק גמור הוא יותר חשוב מבעל תשובה ולכן חשב שיצחק הוא גדול ממנו שהיה צדיק גמור משא"כ אברהם שהיה בבחינת בעל תשובה דרך עד ארבעים שנה הכיר את בוראו (וי"א שמבן ג') ואף שהיה זה שלא הכיר בבוראו כאונס גמור מ"מ למעשה הוא לא הכיר את בוראו

המשך בעמ' ב'

אבל יצחק בנו שנולד בקדושה לאביו הק' ולאמו שרה הצדקת, הוא הצדיק הגמור והוא יותר חשוב ממנו, זה שאמר הכתוב אברהם הוליד את יצחק שבזה התפאר אברהם שיש לו בן יחיד שהוא בבחינת צדיק גמור ויפה כוח הבן מכוח האב שהוא אברהם שהוא רק בבחינת בעל תשובה וכו"ל.

אבל יצחק סבר להיפך, שבעל תשובה מעלתו גדולה ממעלת צדיק גמור, ולכן אף שהוא צדיק גמור מ"מ חשב שהכל בא לו מאברהם אבינו שהיה בבחינת בעל תשובה שמעלתו יותר גדולה ממעלת צדיק גמור ולכן התפאר יצחק שהוא בן אברהם הבעל תשובה האמיתי שמעלתו גדולה מצדיק גמור ולכן הוא זכה להיות קדוש מרחם זכה לעשות רצון ה' להעקד על גבי המזבח.

זה באמת דרך הצדיקים האמיתיים שתולים כל גדולתם באחרים ואף שיוצאים את מעלתם, מכל מקום חושבים שזה הכל בא להם מחמת אחרים, שהם גרמו לו להיות צדיק גמור. והספרים הק' פירשו בזה המאמר הידוע כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו כלומר שבא לומר שאדם צריך לחשוב שכל הגדול פירוש כל הגדולה שיש לו לאדם הן בתורה והן ביראת שמים "מחבירו" כלומר שזה הכל בא לו אך ורק מחבירו שהיה לו חברים טובים, ואדם נמשך אחרי חבריו ורעיו או שבא לו הגדולה מאביו וממשפחתו שהיה צדיקים, או שיתלה שבא לו שהיה לו "רבו" צדיק ובזכותו בא לו שהוא נמשך אחריו וכידוע מש"כ הספה"ק שבלי להיות דבוק בצדיקי אמת אי אפשר לזכות לשום מעלה בקדושה.

אבל "יצרו גדול" שאדם רואה שיצרו גדול אל יחשוב שבא לו זה מחבריו או ממשפחתו או מגורם אחר, אלא יחשוב ויתלה הכל על עצמו "ממנו" דהיינו שזה שיצרו גדול זה הוא בא ממנו בלבד, וכמו שכתוב ברמב"ם שיש לאדם בחירה ואין שום דבר שיגרום לו לעשות טוב או רע, ושלא כדרך העולם שהוא להיפך שהוא רואה שיצרו גדול, הוא תולה באחרים שהם גרמו לו כל זה, והוא מאשים בזה את כולם ולפעמים את אשתו ושכניו חבריו ושוכח את עצמו שהוא גרם לו לעצמו כל זה שיצרו גדול ואם אין אני לי מי לי.

זה היה עבודת הצדיקים שבכל דור ודור שתלו שהכל הגדולה שיש להם בעבודת השם הוא מאחרים או ברבם הצדיק או מאביהם הצדיק או בחבריו הצד' וכן הוא בצדיקי אמת בכל דור ודור.

וכן ראינו בדורינו את כ"ק רבינו הקוה"ט זיע"א ועכ"י (בעל חוקי חיים) שתלה כל גדולתו ומעלתו ועבודתו ותורתו הכל בכל מכל כל רק באביו הק' אהרן קדוש ה' שבזכותו שהוא בנו יחידו זכה לכל זאת, וגם בזכות רבותיו הק' ובמיוחד במרן הק' מבעלזא זי"ע, ולא תלה בעצמו כלום כשלעצמו היה שפל ועניו בלב נשבר, ולפי זה אפשר גם כן לומר שרש"י כותב בפרשה זו על הפסוק ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו ה' וגו', ופירש רש"י: לו ולא לה שאין דומה תפילת צדיק בן רשע לתפילת צדיק בן צדיק עכ"ל

ונראה לפרש שכונת רש"י הוא שתפילת צדיק בן צדיק יותר מקובלת כי הוא תולה הכל באביו הק' והצדיק, אבל צדיק בן רשע, לא יכול לתלות באביו ותולה הכל על עצמו, זה כוונת רש"י וכ"ז בדרך אפשר.

ועוד אפשר לומר בדרך פנימי יותר לפרש את הפסוקים: יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק, ונקדים מקודם את דברי קודשו של הרבי ר' אלימלך זי"ע בספרו הק' נועם אלימלך על הפסוק הזה ו"ל ולא לה תולדות יצחק בן אברהם אברהם

הוליד את יצחק ופירש רש"י ז"ל יעקב ועשיו האמורים בפרשה ושי לפרש על דרך הרמז דיצחק רמז לדין ואברהם רמז לחסד כידוע ואיתא (מס' קידושין מ) צדיקים תחילתן יסורין וסופן שלווה ורשעים ההיפך זהו תולדות יצחק בן אברהם ר"ל שאחר הדין נולד חסד, ואברהם הוליד את יצחק, ר"ל שאחר החסד נולד דין ופירש רש"י יעקב ועשיו האמורים בפרשה וכו' ר"ל הרמז האמור ה' בפרשה נאמר על יעקב ועשיו דהיינו ליעקב תחילתו דין וסופו שלווה וכו"ל ולעשיו ההיפך עכ"ל.

ולענ"ד נראה לומר בעז"ה באופן אחר על פי דברי קודשו של הנועם אלימלך זי"ע שדין רומז על יצחק, ואברהם רומז על חסד, שהפסוק שלמד אותנו בא שאל נחשוב שלאברהם אבינו היה מדתו חסד לא היה לו מידת הדין, וגם שאל נחשוב שליצחק שהיה מדתו דין לא היה לו מידת החסד, ולכן בא הכתוב לומר שגם שלאברהם היה לו מידת הדין ולכן כתב ש"אברהם הוליד את יצחק" שכיון שהוליד את יצחק שהוא מידת הדין על כורחך היה בו גם מידת הדין וגם ליצחק שהיא מידת הדין היה בו מידת החסד של אברהם אביו ולכן כתב אלה תולדות יצחק בן אברהם שמכיון שהיה בן לאברהם שמידת החסד על כרחך היה לו גם ליצחק מידת החסד.

והראיה לזה כי מצינו באברהם שמידתו חסד עשה והתנהג גם כן במידת הדין כשהוא גירש את הגר ובנה ישמעאל מעל יצחק ששמע בקול שרה בציוו ה' שישמע בקול רוח הקודש שבה, שהיה אברהם טפל בנביאות לשרה (רש"י) וכן יצחק שמידתו היה דין מכל מקום התנהג במידת החסד וקירב את עשיו והראה לו אהבה, ובזה רואים בשניהם הן לאברהם והן ליצחק היתה מידות החסד והדין, אלא שעיקר מידתו של אברהם היה חסד ועיקר מידתו של יצחק היה דין, אבל לפעמים השתמשו במידות שהם להיפך באופן שיראו שראו בזה רצון ה' יתברך.

ובזה יובן בעז"ה גם מה שכתוב בפרשה הקודמת חיי שרה (כ"ד, ס"ד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים, ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותיפול מעל הגמל, ותאמר אל העבד מי האיש הלזה ההולך בשדה לקראתינו ויאמר העבד הוא אדוני ותיקח הצעיף ותתכס. ולכאורה צריכים להבין מש"כ "שיצחק יצא לפנות ערב" וגם מה שכתוב "וירא והנה גמלים באים" (ודרשו חז"ל גמלים הכוונה לגומלי חסדים) וגם מש"כ "ותרא את יצחק ותיפול מעל הגמל", למה נפלה, וגם מה שאמרה "מי האיש הלזה ההולך בשדה לקראתינו" מה כוונה לקראתינו, וגם מה שהשיב העבד "הוא אדוני" כלומר שזה אדוניו, והלא זה היה יצחק ולא אברהם, ואברהם היה אדוניו ולא יצחק.

ולפי מש"כ יש ליישב כי יצחק מידתו "דין" וכו"ל אבל רבקה מידתה הוא "חסד" שזה היה המבחן של אליעזר שאם תעשה חסד ותיתן לשתות גם לגמלים היא ההוכחה שזה זיווג של יצחק, ולכן כתב שיצחק יצא לפנות ערב, שמרומז לדין שערב הוא רומז לדין שבלילה שולט מידת הדין, וביום כתוב וחסד א-ל כל היום, ולכן כאשר רבקה נשאה את עיניה ותרא את יצחק מידת הדין, פחדה רבקה שמידתה היא חסד, זה גם הרמז שיצחק ראה גמלים שהם גומלי חסדים באים, ולכן ותיפול מעל הגמל מחמת פחד שאין תסתדר עם יצחק שהוא "דין" והיא חסד, זה שהיא שאלה לעבד מי האיש (שמרמז ג"כ על דין) ההולך לקראתינו, דהיינו הדין הולך נגד החסד וחששה שיגבר עליה, והשיב הוא ואמר לה שהוא אדוני, כלומר שגם יצחק שהוא "דין" הוא ג"כ "חסד" כמו אדוני אברהם, ולכן נתפייסה רבקה ותיקח הצעיף ותתכס שזה רומז להחופה שהסכימה להשידוך, וקידושין כבר היה בנתינת המתנות שנתן אליעזר בשליחות של יצחק לקידושין, וכ"ז בדרך אפשר.

ויהיו רצון מלפני אבינו שבמים שנזכה לילך בדרכי אבות הן במידת החסד והן במידת הגבורה להשתמש בהם לעבודת השם יתברך ויתמזגו מידת החסד והדין כמידתו של יעקב אבינו שהיא "תפארת" ויבנה בית המקדש השלישי שהוא נגד יעקב בחיר שבאבות ונזכה לשפוע ברכה והצלחה בגשמיות וברחניות ולעבוד את ה' בקיום התורה והמצוות עד שנזכה לביאת המשיח ולבנין בית המקדש ושם כולנו נעבוד את ה' ביראה ובאהבה כימי עולם וכשנים קדמוניות ברחמים ובחסדים מגולים אמן ואמן

הליכות חיים

לא תירא מפחד לילה

א) במכתב בהול שהגיע למעונו של הגאון האדיר רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, כותב קצין בכיר בגזרת עזה על כך שהמלחמה ברצועת עזה היא קשה מאד ומסוכנת, וברוך השם שיש להם סייעתא דשמיא, אך הם רואים בחוש בלילות שיש לצערנו אבדות גדולות, ומדי לילה נהרגים רחמנא ליצלן עוד ועוד חיילים הי"ד, ואילו ביום זה לא קורה. ומשחקרו את הנושא הבינו כי בין השעות 23:00 בלילה עד 5:00 לפנות בוקר, חסרות שעות של לימוד ותפילה על ידי האברכים ובחורי הישיבות היקרים, וכידוע תורה מגנא ומצלא, ועל כן פנה אל הרב זילברשטיין שיעור את הציבור להתפלל וללמוד בלילות שלא יהיו אבידות בנפש, ושיצליחו במלחמה.

הגר"י זילברשטיין בתשובתו, המתפרסמת בקובץ 'ווי העמודים וחשוקיהם' (חודש חשוון תשפ"ד), על ידי נכדו ידידי הגאון רבי חיים מלין שליט"א, כותב: "ודאי שמצווה גדולה למי שיכול ללמוד או להתפלל בשעות קטנות אלו, ומצווה גדולה על כל בית כנסת להתארגן ולארגן כולל של אנשים שיש להם את האפשרות לכך שילמדו ויתפללו בבית הכנסת בשעות הלילה, ויהיו שלוחים של שאר המתפללים והלומדים, וכל אחד יתרום כסף לכולל זה, כדי שיהיו שלוחים של כל המתפללים והלומדים כמו שמצינו באנשי מעמד שהיו עומדים על הקרבן, והיו שלוחים של כל עם ישראל".

לאחר מכן מוסיף הרב ומדגיש, כי ישנם כאלה שלא יכולים להיות ערים בלילה, מאחר ולמחרת לא ילמדו כמו שצריך מחמת עייפותם, ואין הצר שווה בנזק המלך, ולכן יש עצה אחרת, שבשעה שהולכים לישון, יקראו קריאת שמע על המיטה בכוונה גדולה, ויכונו שהולכים לישון לא להנאת עצמם, אלא אך ורק כדי שיהיה להם כוח ללמוד תורה למחרת, ושינה זו עצמה נחשבת זכות לעם ישראל כמו שלומד ומתפלל, ומועילה מאד להרבות זכויות במלחמה. עכ"ל הגר"י זילברשטיין שליט"א

ב) ראשית, יש להוסיף מה שכתוב בזוהר הקדוש פרשת בלק על הפסוק (במדבר כ"ג כ"ד) הן עם קלביא יקום וגו', שיש בכוח של קריאת שמע על המיטה בכוונה, להרוג אלף קכ"ה מזיקים, ע"ש. [והאריכו בזה רבינו האר"י הקדוש, ובעוד ספרים הקדושים, באר מים חיים, אמרי נועם, נועם הלבבות, אבני המקום, נועם אמרים, עשר עטרות, ועוד הרבה, ואכמ"ל] ואם כן, קריאת שמע שעל המיטה בכוונה גדולה, סגולה עצומה ממש להכרית לגמרי כל האויבים והמזיקים לישראל.

ג) שנית, יש להוסיף שעל כל פנים כל אחד יוסיף עוד פרקי תהלים, [בזמן מלחמה מותר, ומצוה, ואף חובה לומר תהלים אפילו בלילה, כמו שכתבו הפוסקים], ועוד קצת לימוד לפני השינה, כמה שרק יכול, [באופן שלא יזיק לו למחרת בבוקר שיקים בשביל זה יותר מאוחר, או שיקום בלי מספיק כוח לעבודת הבורא], ויכוון חזק בתפילה ולימוד בלילה לעורר רחמי שמים מרובים על כל ישראל שלא יארע להם כל רע.

ד) שלישית, יש להוסיף ב"ה מכאן קריאה של חיבה לכל אחינו שבגולה, שיש להם שעות אחרות מכאן בארץ ישראל, ובשעות שכבר לילה כאן, עדיין עוד יום שם, ויכולים במיוחד לעורר רחמי ה' בתפילות, ושיעורי תורה, והתמדה בתורה, ומצוות ומעשים טובים, וצדקה, במיוחד בשעות אלו שאצלם עדיין יום, או בתחילת הלילה, ואילו כאן בארץ ישראל כבר נמצאים בשעות המאוחרות בלילה, ויכונו להצלחת המערכה כאן בארץ ישראל שינצלו ישראל בכל מקום שהם מכל אויביהם. ויהיה לכל ישראל עוד הגנה גדולה מכוח התורה והתפילות של אחינו שבגולה. בשורות טובות לעד בברכת כהנים באהבה כעיתירת גמליאל הכהן רבינוביץ מח"ס "גם אני אודך".

מאת המו"צ הר"ר ג' ר' גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א מח"ס גם אני אודך

בניני חיים

ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי (כה, כב)

כי רבקה רומז לשכינת עוזנו (תיקו"ז לד, א) שיתרוצצו הבנים לשון רציצה שיתרוצצו שניהם קודם הלידה שהיא גאולה האחרונה, ורבקה שרמז לשכינה כביכול מרגשת צערנו, ותאמר מאם כן למה זה אנכי, אם כן כל כך גדול צער הלידה כפירוש התרגום יונתן, למה זה אנכי, הלא הקב"ה אמר אנכי אנכי מוחה פשעך למעני, אם כן למה יגיע לה כל כך צער הלידה מצער שיתרוצצו בנים כל כך, וקאמר ויתרוצצו לשון רבים כי גם שניהם יהיו בצער, כי קודם הגאולה כתיב (ישעיה ס, ב) הנה החושך יכסה ארץ, וכתוב (דברי הימים ב' – טו, ה) וליוצא ולבא אין שלום וכו'.

(שומר אמונים דרוש הגאולה פ"ג)

ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו (כה, כו)

צ"ע למה תפס יעקב את עקב עשו לעכבו? הרי אחרי ששמעו את התשובה 'ורב יעבוד צעיר' הרי כל אחד רצה להיות אחרון? אלא הכוונה היא כך, זה שיעקב שהיה מאחור לא יכול לצאת מפני שעשו עכבו, זה מובן, אבל עשו שהיה בחזית, שהיה הראשון ליציאה מי עכבו לצאת? התשובה היא, שעשו לא רצה לצאת מפני שרצה להפריע ליעקב לצאת לביהמ"ד, וכן יעקב אבינו שידע שעשו רץ לעבודה זרה, תפס אותו, לעכבו שלא ילך לע"ז.

(הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר ז"ע)

הקול קול יעקב והידים ידי עשו (כז, כב)

י"ל בדרך רמז, הקל קול יעקב, דהיינו קולם של תינוקות של בית רבן שנקראו בשם יעקב שהוא ענין מדריגה פחותה, והם עונים אמן ואיש"ר בקול, והוא מחמת והידים ידי עשו, דהיינו שפושט מיד את ידו לקבל מיני מתיקה, והוא מדרכו של עשו לקבל את תשלום השכר בעוה"ז, כענין הכתוב (דברים ז י) ומשלם לשונאיו אל פניו וגו'. אך עכ"ז אפילו דבר זה חשוב הוא מאוד.

(חוקי חיים)

עובדות חיים

ויקראו שמו עשו (כה, כה)

מספרים על הרה"ק רבי משה חיים אפרים מסדליקוב זיע"א בעל "דגל מחנה אפרים" נכדו של הבעש"ט הקדוש זיע"א, שנזדמן פעם לפונדק אחד עם סופר משכיל, הקניטו הלה ואמר לו: כבודו הוא אמנם נכד הבעש"ט, אך דומני שלי יש יותר חסידים מאשר לכבודו. נענה הצדיק ואמר: אין תימה בדבר, בפרשתנו כתוב "ויקראו שמו עשו" פירש רש"י הכל קראו לו כן, ואילו "ויקרא שמו יעקב" הקב"ה קראו כן. את עשו הכל מכירים, ואילו את יעקב מכיר רק הקב"ה.

ויגדלו הנערים (כה, כז)

פירש רש"י, שכל זמן שהיו קטנים לא היו ניכרים במעשיהם, אולם כיון שנעשו בני שלש עשרה זה פירש לבתי מדרשות, וזה פירש לעבודת גילולים. להרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב היה בן, זאב שמו. היה הילד זאב ככל הילדים בני גילו, כמותם למד, וכמותם השתובב ושיחק. כאשר התקרב לגיל שלוש עשרה, פנה אביו הצדיק לסופר סת"ם מומחה, בבקשה כי יכתוב תפילין עבור בנו יקירו. ניגש הסופר למלאכה בקדושה ובטהרה וברוב רגש, לא בכל יום מזדמן לו לסופר לכתוב תפילין לבנו של צדיק הדור. כאשר סיים, בא הסופר לרבי יחיאל מיכל והראה לו את הפרשיות. שמח רבי יחיאל מיכל בפרשיות המהודרות, אולם בקשה אחת היתה בפיו לפני שתכניס את הפרשיות לבתים, הבא אותם אלי שוב. כעבור זמן בא הסופר ובידיו הבתים והפרשיות. נטל רבי יחיאל מיכל את הפרשיות בידיו והחל בוכה, בכי חרישי מעומק הלב. והדמעות דמעו קודש, גולשות לתוך בתי התפילין, והסופר רואה ומשתומם. כאשר נרגע הרבי מבכיו, היו בתי התפילין מלאות מדמעותיו. רוקן הרבי את הבתים יבש אותם פנה ואמר לסופר, עתה, רשאי אתה להכניס את הפרשיות אל תוך הבתים. בהגיע היום והנער זאב החל להניח תפילין, חל שינוי בנער ללא הכר, ליבו התמלא באהבת תורה ויראת שמים, ומאז עלה ונתעלה עד שהיה לאחד מצדיקי הדור, ה"ה הרה"ק ר' זאב מז'ברז זיע"ע.

בעימות חיים

המשך איגרת הקודש מרן רבינו שליט"א

הנפגע יאמר בפה מלא "סלחתי" ע"פ חידושו של רבנו בחיי שעוון מכירת יוסף לא נמחל לשבטים, כי יוסף הצדיק לא אמר להם בפה מלא "מחלתי".

על כן יש לצאת במיזם "מחילה וסליחה" לעורר את כל איש ישראלי, באשר הוא כאיש אחד ובלב אחד, לכל עדותיו ולכל גוונים, ימין ושמאל, חרדים וחילונים, לבקש סליחה ולמחול אחד לשני, ולומר בפה מלא, שמוחלים וסולחים.

וכן כאו"א לפני קריאת שמע, יכוון בעת אמירת הרינו מוחל לכל מי שהכעיס והקניט, ולהקדיש זאת לזכות החטופים. ובוודאי אף יעורר רעש גדול בשמים, ויקויים בנו הפסוק (ישעיהו נד, ג) כִּי־יִמִּין וְשִׁמְאֹל תִּפְרָצִי וְזָרַעַךָ גִּזְּם יִלְשׁ וְעָרִים נְשֹׁמוֹת יוֹשִׁיבוּ: בזכות זאת נזכה שהחטופים, ישתחררו וישבו כולם במהרה לביתם בריאים ושלימים.

(תש"ח להרה"ג גמליאל רבינוביץ שליט"א שהעביר לנו אג"ק)

ישמח לב מבקשי השם

הופיע

קובץ

מגן ומושיע

שיחות חיזוק

מרבותינו הק' לבית קראלי

אוצר תפילות וסגולות

על כל צרה שלא תבוא

לרגל המצב

מופץ חינם ברבבות עותקים

מאות כבר נושעו! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 0556798152
באימייל: 8659931@gmail.com

קול קראלי 074-7962278

משפחת ב' מתגוררת בעיר אופקים למעלה מעשור. ככל תושבי העיר נתונים היו בבוקרו של חג שמחת תורה תחת התקפת טרור מרושעת שבה מחבלים חמושים חדרו מרצועת עזה וזרעו הרס ומות בכל מקום שאליו פנו.

ההתקפה, כידוע, החלה בסביבות שעת הזריחה, כשהחלו הרוצחים בהתקפת טילים מאסיבית לעבר ערי ישראל, שבהמשך התבררה כתרגיל הסחה שתחת חסותו נכנסו אלפי רוצחים לארץ הקודש באין מפריע.

באותה שעה בדיוק עמד אבי המשפחה, לצאת עם שני ילדיו לכיוון בית הכנסת כדי להתפלל את תפלת החג ולחגוג את ההקפות לכבודה של תורה בשמחה ובגילה וברוב עם. כמו כל תושבי הדרום, בני המשפחה כבר אמונים ומורגלים בדרכי ההתנהגות בעת שמיעת אזעקות, וכך אף בפעם הזאת, לאחר שהמתינו כמה דקות במקום מוגן יצאו החוצה והתכוננו להמשיך בשגרת יומם.

כאן המקום לציין כי משפחת ב' מתגוררת על גבול שכונת 'מישור הגפן' שעליה השתלטו המחבלים הרוצחים ורצחו עשרות מתושביה. מסלול הליכתם עובר באותה שכונה וחולף על פני רחוב התמר, שבו התמקמו המחבלים הנתעבים.

כשור האזעקות עמדו האב וילדיו לצאת לבית הכנסת, אלא שטרם צאתו הפצירה בו זוגתו שימתין עוד קמעא, שמא תשמענה אזעקות נוספות. ואולם הבעל, שכבר התרגל זה מכבר לשגרת הטיילים, הרגיע אותה כי המתקפה עברה, ואין סיבה לחשוש.

האב וילדיו כבר עמדו סמוך לדלת, אולם אז העלתה הרעיה טענה מוחצת: "הן בלאו הכי בבואך לבית הכנסת", טענה, "אתה מברך ברכות השחר עם הילדים לזכות ולזכות בעניית אמן. אני מבקשת ממך שתעשה זאת היום בבית, יחד עם כל בני הבית שכולם התעוררו מקודם עקב האזעקות, כך, לאחר שתהיה בידינו זכות האמן, אוכל להיות רגועה יותר כשתצא".

לטענה זו לא יכול היה לסרב. נעמדו אפוא כל בני המשפחה בסלון הבית והחלו לברך ברכות השחר בזה אחר זה. בגדול החלו ובקטן כילו; האב, האם ולאחר מכן ששת ילדיהם ברכו את ברכות השחר כשאחר כל אחד מהם עונים כל בני המשפחה אמן בכוונה. דקות ארוכות ארך המעמד, ועם סיומו זכה האב מאת זוגתו ל'ברכת הדרך'.

כשידינו נתונות בידיהם של שני בניו הגדולים עמד האב לצאת לדרך, אלא שממש באותו רגע החלו להישמע מבחוץ קולות מחרידים של ירי וצעקות בהלה. אחד השכנים נכנס לבנין בריצה מבהלת ומיהר לעדכן את בני המשפחה על המצב והזהירם לבל יצאו מביתם משום שמחבלים חמושים מסתובבים ברחובות העיר.

אם המשפחה מסיימת את סיפורה במלים אלו: "נקל לשער היכן היו, בעלי וילדי, אמורים להיות באותן דקות גורליות, אלמלא נטעתם והשרשתם בקרב בני דורנו את המודעות והחשיבות של אמירת ברכות השחר בחברותא. מאז ומתמיד ידעתי על סגולותיה של הנהגה זו להציל מכל צרה וצוקה, אולם עתה זכני ה' לראות זאת בחוש. הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו". (בני אמונים)

לזכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק **צבי הירש** זצ"ל
בן הרה"צ יהודה לייב כ"ץ זיע"א
מרימנב
נלב"ע ער"ח כסלו ה'תר"ז

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו

הגה"ק **יצחק צבי משה** זצ"ל
ברא כרעא דאבוא
אדמו"ר **אביגדור מנחם** זצ"ל

מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

מרת **ראומי סמדר** ע"ה
שמחי

נלב"ע טו חשוון תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל
בהרה"צ **מרדכי** זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית **רייזל רוט** ע"ה
בת הרב שמואל אהרן זצ"ל
נלב"ע יז טבת תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.